

1. az dē hinēn ēnē stā.ikē zi.nē dan zen zē vōrvē.ət'
2. mēnē vrint ēz dē blumē gō.n bēgi:tē
3. na. spinē zē nēmi.ē aš bē mafinē
4. grō.vē dāš ē lestiX wērēk
5. up dā sXē.ēp kre.gē zē bēsXāmēld bru.ət'
6. dē sXrē.nēwērēkē he. ē spalēkskē m zen vijēr
7. dē sXipēr lēktē zēn lypēn af
8. m dā fabrik ēs nīks tē zē.n
9. kum hē.i mē kint' | ē kintjē |
10. bō.ēs:Xēpk ō.ēs fē.r pintē be.r | pintjēs |
11. brīpk ōs twi kilō kizē (*kersen*)
12. zē habē bē vē.vē drē.i lit.ērs wē.ēn a.tXēdrūpkē
13. ē drē.igdēn up miX bē nē stēk
14. iX hap sēn knē. gēzi.n
15. vastēnō.vēt wēt nīmi vā.ēl gēvi:ət'
16. iX bēm blē. dāX bē han:ē mē.igēwē.ēšt bēn
17. iX hab ēt nē gēdō.ēn zy.ē juŋ
18. di.ēdi dō afkym
19. ēn spm - nē spmēgēwi.ēvēr - nē bōsēl - of : nēn
alēfmō.ēn bōsēl -
20. ēj klak - ēn muits - vōrvē.ət' - sXā.u - ēn wē.i -
ēj kampērnū.ēlē - ēn hō:ēX - nē kikfōs - of :
nē vōs - nē pipēl -
21. di.ē kade.i dē.itēn hi.ēlē wē.ēlēt fēXtē
22. iX sal uX krō.ēlē gē.ēvē
23. ējēlanty.i vā.ēl a. sXī.ēpēn afbrē.kē
24. (h)ē (h)ē.i fan zē li.ēvē mš ēnē bē.it Xat'
25. gif miX twi. bri: stī:n - brīdēr - dē bri.ētstē -
26. dā standbrī.ēlt stī.dō nēmē.ē
27. dē.ē man ē. ē li.ēvē gēlāk ēnē grū.ētēn i:ēr
28. lysīfē.r ēš m dēn ē.mēl nē gēblē.ivē
29. dē sXō.ēulkīnēr zen bē dē mi:stēr nō dē zi:ē
gēwē.ēst'
30. iX kan tōX nē kō.ūmēn i.ē dāX:ēri.ēšt bēn
31. dē bi.stē drūpkē gē.ēn lē.zētmi.ēl
32. hē. kanē gōŋ wērēkē - ē ē.i pē.ēn zēj kī.ēl
33. stēk mš ēnē stē.l in di.ē bēsēm
34. nē.ē bē dē kē.gēls wēt nēmē gēspēlt'
35. (h)ē.lā Xāb al twi kīrēn up uX:ēru.pē
36. dē pē.ēr ēs nē rē.ēp - dōs nē wit kē.ŋkskēn in
37. zē zen:ō tfēlt'
38. zē. hēm - of : d3ē hēt ēn - ti.stēr sē gēlt hēlēpēn
updu.n
39. ē zal ēt nu.ēts nē wē.ēd brījē
40. zēš dē halēf:an ēr mēlēkwē.ət'
41. dē man muit sēn vrō.u bēsXērēmē (*gew.* : tēr
ant stu.ēn)
42. m dē sXēldē zwāmēn ēs prē.kēlu.ēs
43. ēs frāŋk umdat ēr stērēk ēs | tēš zērēX |
44. vē muit'ē dō dē (h)alēfan habē - ēn d3i.ē
dā.ndēr alēf
45. hēlēp nē kir dā bēt upliXtē
46. o.zē mētsēr esu vēt az ē vērēkē
47. zē sprījē vēr twētstē vēr ēn wādīj
48. dē by.ēmkwīkēr zal dē bu.ēm grēfēlē
49. dyti.stēr dē vīstēr ins tā.u
50. t3ēgmte lā.ē vēr di.stē mēs - dē hu.ēgēmēs -
tlōf - dē vēsēs -
51. ēn sprē.i - ē.kēs fan dē kikfōsē - ...
52. dē soldō.ētē habē dā vrēmēs hēr hō.ēr afXēsneē
53. zē vō.ēr hē.i ēm zēs jō.ēr lō.ētē nō tsXō.ul gō.ēn
54. iXābēšt ēm afXērō.ējē zu lō.ēt lēŋstwēatēr tē
55. vi.ēl vē.ēzē zid3ē nē vā.ēlēŋs hē. [gō.ēn
56. ē.dē putē zēni vā.ēl wē.ət'
57. dē zwō.u stī. m dēn ē.ət'
58. m mē.ət ēst nōX tē kart fēr tē kwatsē
59. dē kas Xif ē klē.ēr liXt hē
60. ē trūk bē tpe.ət sēnē stat'
61. m di.ēn tēt kamd3ēlīŋs hē.i alē jō.ēr nā - of
(*veroud.*) : nō - dē kērēmēs
62. dē pō.ētēr zē.i dā ōs hi:ēr vōlmōkt ēs
63. d3ē zaX miX wāl mā d3ē spro.āk nī tē.gē miX
64. dē zwēlōvērēsylē gōŋ trykō.ūmē
65. gōd3ē vāndō.ēX nē bē dē kō.ētē spē.lē
66. i.ētē zōX:ē.ēn kē.ēs
67. zēnē mōtā:r ēs kēput' - hē li. stīl
68. tēš ēnē wērēmēn dāXēwē.ēst' - ēn tēš nē zy.tēn
ō.ēvēt'
69. dā mēnēkē lypbērēvuits
70. dōš ēn sXā.ir m dē krā:ēk
71. iX wō. datē faktā.ir nē bri:f brōXt'
72. Xāp:ē.n an mēn hat'
73. iX kan bē gm dwē.ēzē mīnsēn ām
74. nō vēr u:rē spanē wē tpe.ət' m dē nī:vē kēr
75. iXāb ēwā kōtsē - vān vēr dē nu.n al
76. dē zō.ūn vān dē kā.nīŋk ēš ōX soldō.ēt Xēwē.ēst'
77. wid3ē gmē bō.ūmē.kēr wuānē
78. dē ru.ēzēn ābē lājē dō:n
79. iX:ēly.ftēr gi wō.ət fan
80. tkintjē wāš du.ət i.ēsēt kōsē du.ēpē
81. zēn u.ērēn ēn zēn u.ēgē lu.ēpē
82. hēr dōXtēr - of : mētskēn - ēš bē nē kārēf nō dē
bōs Xōn dā.vēbē.rē trē.kē
83. dōz ēn spro.ut a.tē. li:ēr
84. ē zat sēn strō.ut ō.ūpē
85. tfōlāk sykde nē ā.nēš ās Xēlt ēn forty:n
86. (h)ānē mōnt ēš dry.ēX fan dēn dōst'
87. dē.ē strō.ət lyp krump - dō gōd3ē wēt ōntrōnt
88. iX kōX fēr dē klēnē nē trumēlkē
89. dē bōk ēs Xēstōrēvē vān ēj kōst m tē slīkē
90. zē likē wās kōt ēn gu.t'
91. m dē lumēr ēš ēšt bēstē
92. nē sXātēr muit Xū. kunē ly:ēzē - of : mikē
93. zykt ē(n)s nō mēnēn hu.t'
94. iX wit nī mu Xēmuit Xōn zy:kē
95. nē ky:lē kōldēr ēs Xū.t fēr t3bē.r
96. Xmōš ōsēblu.trīpkē vēr stērēk tē wē.dē
97. iX muit i.stēr ēt fujēr m dē stal vy:rē
98. mē bry:i wās my:i
99. dē mēlēk3bu.r mōkt ēnē grū.ētēn tō.ēr
100. dē bōitērmēlēk ēz dān ēn zu:r - sXiktēm tryk
- of : sXikt ēm dō bē tryk -
101. wē zō.ūnē dē.ē pat kunē vālēn up ēn u:r
102. ē pant - ...
103. ē kym nu.ēts Xēnē mēny.t'ē lō.ət'
104. m itō.lē zēm bārēgē dē vy:r spō.ē
105. dē.d3ē dō.ē ōp dō.ē
106. tē bu.ēm habē zē stāk fan dē bryk afXērē.ē
107. d3ē muit ōs fā.ēlēn ē(n)s kō.ūmē kā.ērē
108. ēs fā lā.ivē gēkō.ūmē bē ēn guj bōs Xēlt'

109. de dΛ.ir es fa by.kenhΛ.Λt XΛmΛkt'
 110. Λn getra:de vrΛ.u muit kunΛ nΛ.Λ
 111. XΛb he.i grΛ.Λs XΛzΛ.Λt' - ma twas Xι guj zΛ.Λt'
 112. de brΛ.Λr zΛ.i dadΛt nΛX tΛ dir es fΛr tΛ bΛ.Λ
 113. bakΛ - iX bak - d3r.Λ bakt' - he.i bakt' - bakt Λr -
 wΛ.Λ bakΛ - of (met klem) : wΛ.Λlɪŋs bakΛ - iX
 bakΛtΛ - d3r.Λ bakΛtΛ - he.Λ bakΛtΛ - wΛ.Λ - of :
 wΛ.Λlɪŋs - bakΛtΛ - wΛ hΛbΛ gΛbakΛ -
 114. bi:Λ - iX bi:Λ - d3r.Λ bit' - he.Λ bit' - wΛ.Λ biΛ -
 biΛ wΛ - iX bΛ.ut' - iX:Λp XΛbΛjΛ - bΛ.utΛ sΛX -
 115. tΛs Λ klΛ.n ma tΛs Λ fΛ.Λn
 116. d3Λ kunt he. e.r krΛ.gΛn up dΛ mΛrΛk
 117. Λ he.i gΛzΛ.ΛtΛtΛr up mιX sal dΛŋkΛ
 118. dΛ mΛ.ΛXt sΛ.i dat Λr gΛlΛ:k hΛ.
 119. dΛ wΛ.ΛrΛ vΛ.Λf prΛ.ΛzΛ
 120. ΛndΛr dΛ.Λn Λ.Λk lɪgΛ vΛ.Λl i.kΛls
 121. Λt wΛtΛr zal gΛn kΛ.ukΛ - tkΛ.uktal
 122. Λt u.i es nΛXry.n - tΛs nΛX mar d3yst afXΛmΛ.Λt'
 123. majΛnΛ:s mΛ.kΛ zΛ bΛ dΛn dΛ.urΛ van Λn Λ.i
 124. dΛ bymkΛ zal dΛ mujΛlΛkunΛ wasΛ
 125. dΛ pΛstΛ.Λr Λ. gujΛ wΛ.Λn
 126. dΛ dΛ.tsΛn hΛbΛ Λ.s Λt Λ:Λs afXΛbΛ.Λnt'
 127. dΛ mΛlΛk sprɪŋk Λ.tΛnΛ.r van dΛ kΛ:
 128. dΛ kastΛr lat fΛr dΛ kra:sΛ
 129. dΛ bΛrΛ fan dΛ kra.wΛ.gΛl plu.jΛ van tXΛwiXt
 | by:gΛn Λf bΛstΛ |
 130. sΛmΛgΛ minΛ snΛ.tΛn hΛ.t Λp
 131. zΛbΛn Λm blΛ.u Λn gry.n gΛsla.gΛ
 132. dΛ sa.Λs Λz Λ bitjΛ flΛ.u
 133. dΛ snΛ. li.dik
 134. tΛs hundΛrt jΛ.Λr lΛ.n daguX nΛXΛzi.n hΛp
 135. ni.pΛ.rt wΛ.Λt nΛ. Λn hi.Λl ni:vΛ stat'
 136. du.Λn - iX du.ΛnΛt' - d3r.Λ du.ΛdΛt' - he.Λ dyΛt' -
 wΛ.Λ dunΛnΛt' - d3r.Λlɪŋs du.ΛtΛt' - zΛ.Λ
 du.ΛnΛnΛt' - iX dΛ.Λt' - d3r.Λ dΛ.ΛtΛt' - he.i dΛ.i
 Λt' - wΛ.Λ dΛ.ΛnΛt' - d3r.Λlɪŋs dΛ.ΛtΛt' - zΛ.
 dΛ.ΛnΛnΛt' - dΛ.iXda - dΛ he.i Λt mar dy. - dΛ
 zΛ.lɪŋs Λt mar du.n
 137. du.ΛpΛ - Λn du.Λpkli:Λt' - dΛ du.ΛpfΛnt'
 138. dΛsΛ - he.Λ dΛst' - he.Λ dΛsdΛ - he. he.i gΛdΛsΛ
 139. bΛŋjΛ - iX bΛŋj - d3r.Λ bΛŋt' - he.Λ bɪŋk - of :
 bɪŋX - wΛ.Λ bΛŋjΛ - d3r.Λ bΛŋt - zΛ.Λ bΛŋjΛ -
 bɪŋkt Λ - of : bɪŋkt Λr - bɪŋkt Λr - iX:Λp XΛbΛŋjΛ -
 140. *Locale landmaten : Kleine maat : Λn ruij*
 (4 a. 36) - Λ bΛndΛr (20 r.) -
 141. *Waternamen : dΛ mΛ.ΛlΛbΛ.k - dΛ bΛ:Λn (Bron-*
beek) -

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is vΛlΛm

De inwoners heeten vΛlΛmΛnΛ:s

Geen bijnaam.

Aantal inwoners op 31-12-34 : 1.568.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : tΛrΛp - hΛ.lɪŋjΛ (Halingen) - sti.bΛrΛX - sXΛ.Λlbruk (Schoor) - nΛ.sΛm (Neisem) - wΛ.ΛlΛ.ΛvΛ - dΛn dΛ.k - Er zijn geen locale dialectverschillen. Men hoort hier weinig Fransch of Nederlandsch.

Velm is een landbouwgemeente. Ongeveer 120 werklieden gaan elders werken, vooral naar Luik en naar de koolmijnen.

Zegslieden. 1. Leemans Osc. ; 39 j. ; onderwijzer ; hier geboren ; V. en M. ook ; heeft hier steeds verbleven en spreekt gewoonlijk dialect.

2. Zijn vader : Leemans Frans ; 68 j. ; wagenmaker ; hier geboren ; V. van Borloo, M. van Bouchoute ; heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.

3. Neef van 1. : Leemans Frans ; 12 j. ; scholier ; hier geboren ; V. en M. ook, heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.